

Špeciálna základná škola internátna

Bentlakásos Speciális Alapiskola

Viničná 12, 986 01 Fiľakovo

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE ŽIAKOV S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM
PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE**

- *s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia*
- *so stredným stupňom mentálneho postihnutia*

Platný od 01.09.2016

Názov a adresa školy	Špeciálna základná školy internátna Bentlakásos Speciális Alapiskola, Viničná 12, 986 01 Filakovo IČO: 17067880
Názov školského vzdelávacieho program	Školský vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie • pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia • pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie
Dĺžka štúdia	• pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia – 9 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 10 rokov) • pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia – 10 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 11 rokov) V zmysle § 22 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov <u>môže</u> riaditeľ školy umožniť žiakovi vzdelávanie v SZŠ až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18 rokov.
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský, maďarský
Druh školy	Škola pre žiakov so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami
Riaditeľ školy	Mgr. Dušan Sekereš
Kontakty	tel: 047/4381771, e-mail: szsi.filakovo@gmail.com , dusan.sekeres@gmail.com
Zriaďovateľ	Okresný úrad Banská Bystrica, Nám. L. Štúra 1 974 05 Banská Bystrica
Kontakty	tel: 048/43 06 601, fax 048/43 06 609
Platnosť ŠkVP od	1.9.2016
Prerokované v pedagogickej rade	24.08.2016
Prerokované v rade školy	13.10.2016

Vo Filakove dňa 22.8.2016

Mgr. Dušan Sekereš
riaditeľ školy

Platnosť, revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie Zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP	Od 01. 09. 2016	VP pre žiakov s mentálnym postihnutím schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016 pod číslom 2016-14674/20264:6-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISIKA ŠKOLY A JEJ ZAMERANIE

Špeciálna základná škola internátna, Bentlakásos Speciális Alapiskola, Viničná 12, Fiľakovo je na základe rozhodnutia Krajského školského úradu v Banskej Bystrici a na základe § 10 ods. 5, § 21, ods.1 a § 22 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s § 133, §140 a §161, ods. 21 a 23 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov zriadená ako štátna rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Vystupuje v právnych vzťahoch svojím menom a nesie zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov.

Súčasť školy:

Školský klub detí pri ŠZŠI - zabezpečuje pre žiakov plniacich povinnú školskú dochádzku výchovno-vzdelávací proces mimo vyučovania.

Školský internát pri ŠZŠI - školský internát poskytuje týždenné ubytovanie žiakom ŠZŠI, ktorí majú trvalé bydlisko mimo mesta Fiľakovo.

Školská jedáleň ŠZŠI - je súčasťou budovy školského internátu a zabezpečuje stravovanie žiakov i zamestnancov školy.

1.1 Veľkosť školy

ŠZŠI vo Fiľakove je plno organizovanou školou s právnou subjektivitou, spolu má 14 tried, z toho 4 triedy variantu A s vyučovacím jazykom slovenským a jedna trieda variantu B s vyučovacím jazykom slovenským, 9 tried variantu A s vyučovacím jazykom maďarským a jedna variantu B s jazykom národnostnej menšiny.

Priemerný počet žiakov je 120.

1.2 Charakteristika školy

Škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v súlade so základnými pedagogickými dokumentmi s cieľom poskytnúť úroveň základného vzdelania s prihliadnutím na danosti, schopnosti a záujmy žiaka tak, aby sa uplatnil v živote, v spoločnosti, prípadne úspešne ďalej študoval na odbornom učilišti.

Špeciálna základná škola internátna vo Fiľakove v súlade so zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) patrí medzi špeciálne školy. Poskytuje výchovu a

vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením spôsobom primeraným ich postihnutiu, po dôkladnom vykonaní psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnostiku. Obsah vzdelávania žiakov v špeciálnej základnej škole je prispôsobený stupňu postihnutia žiakov a na základe týchto stupňov je škola vnútorne diferencovaná:

- ✓ variant A – vzdelávanie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
- ✓ variant B – vzdelávanie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

1.3 Priestorové a materiálne technické podmienky školy

Prevádzka školy funguje v 3 budovách (2 na Viničnej ulici, 1 na ulici Obrancov mieru).

Škola je umiestnená na okraji mesta, v tichom prostredí, obklopená bohatou zeleňou. Každá budova má vlastný dvor a záhradu, ktoré sú pravidelne udržiavané žiakmi i zamestnancami školy a poskytujú priestor na relax i výuku. ŠZŠI vo Filákovke začala svoju činnosť školskom roku 1972/1973 ako prvá elokovaná trieda OŠ v Lučenci s 21 žiakmi. 28. augusta 1975 vytvoril odbor školstva ONV v Lučenci samostatnú Osobitnú školu vo Filákovke s piatimi triedami a s počtom žiakov 56. Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 11 pedagogických pracovníkov. V októbri 1976 sa škola presťahovala z budovy ZDŠ vo Filákovke do budovy na Mlynskej ulici. 4. septembra 1977 sa otvoril aj školský internát pre 30 detí. Od januára 1981 sa vyučuje už v budove na Viničnej ulici, ku ktorej pribudla v školskom roku 1986/1987 aj druhá – nová budova školy. V školskom roku 1991/1992 škola dostala do užívania ďalšiu budovu školy v centre mesta – na ulici Obrancov Mieru. Tým boli vytvorené lepšie podmienky pre manažment školy, pedagogických zamestnancov, technicko – hospodársky personál, pre žiakov i rodičov.

V školských objektoch je 15 výukových učební, odborné učebne na pracovné vyučovanie, školská kuchynka, mini telocvičňa, 2 počítačové učebne, z toho 1 PC učebňa vybavená interaktívnou tabuľou s dataprojektorom a jedna trieda vybavená interaktívnou tabuľou s dataprojektorom a 10 tabletmi pre žiakov, zborovňa, školská knižnica, kabinety pre prvý a druhý stupeň sú vo všetkých budovách.

Školský internát, sa nachádza v budove kaštieľa v prekrásnom prírodnom prostredí s veľkým areálom, s týždennou prevádzkou žiakov, má kapacitou 26 detí. Sú v ňom zriadené 3 spoločenské miestnosti, školská kuchyňa a školská jedáleň.

1.4 Škola ako životný priestor

Naša škola sa snaží udržiavať a vytvárať také životné prostredie, aby sa v ňom cítili všetci dobre. To znamená učiteľia, žiaci, ostatní zamestnanci, ale aj rodičia, verejnosť, ktorí prichádzajú do priestorov našej školy. Snažíme sa o neustále skvalitňovanie estetiky životného priestoru, ktoré vytvárame prostredníctvom estetickéj a aktuálnej výzdoby, aktuálnosti nástenných novín v jednotlivých triedach i ostatných priestoroch školy. Naším cieľom je vytvoriť školu príťažlivú hlavne pre žiakov a ich rodičov. ŠZŠ bude pokračovať v napĺňaní vízie, pretože sme tu pre žiaka a to pre každého, aj pre toho menej zdatného, pretože každý žiak je iný, jedinečný.

Nadalej budeme:

- rešpektovať individuálne potreby žiakov a rodičov a rozvíjať učebné programy a metódy práce, ktoré uľahčia žiakom začlenenie do spoločnosti získaním kompetencií,
- dopĺňať materiálno-technické, didaktické vybavenie školy,
- udržiavať estetickú úroveň priestorov školy, ktorá zároveň pozitívne rozvíja emocionálne a estetické cítenie, tvorivosť a kreativitu žiakov,
- podporovať vzdelávanie zamestnancov a nové alternatívne formy vyučovania, vytvárať dostatočný priestor pre vlastnú samostatnosť zamestnancov, podporovať rozvoj chýbajúcich alebo menej rozvinutých kompetencií zamestnancov,
- organizovať spoločenské podujatia, školské slávnosti, dni otvorených dverí, ktoré budú spojené s prezentáciou schopností a zručností žiakov.

1.5 Charakteristika žiakov

Školu navštevuje cca 100-140 žiakov s diagnostikovaným ľahkým, stredným až ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia, prípadne s viacnásobne postihnutím, ktorí sa vzdelávajú v slovenskom alebo maďarskom jazyku. Prevažná časť žiakov je zo sociálne znevýhodneného väčšinou rómskeho prostredia, s pridruženými poruchami správania.

Okrem žiakov z Filákov navštevujú školu aj žiaci z okolitých obcí: Šíd, Čamovce, Panické Dravce, Šávoľ, Bulhary, Biskupice, Belina, Trebeľovce, Hodejov a z mesta Lučenec, príp. iných blízkych okresov.

Špeciálna základná škola internátna vo Filákovke zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov s rôznym stupňom mentálneho a kombinovaného postihnutia, ktorí sa vzhľadom na svoje mentálne postihnutie nemôžu vzdelávať v základnej škole. Vzdelávanie žiakov sa uskutočňuje diferencovane podľa stupňa postihnutia v troch vzdelávacích variantoch:

- ✓ variant A – vzdelávanie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
 1. vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia,
- ✓ variant B – vzdelávanie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia
 2. vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,

V špeciálnej základnej škole pracujú aj 2 oddelenia školského klubu detí pri triedach s vyučovacím jazykom maďarským:

- I. oddelenie pre mladších žiakov
- II. oddelenie pre starších žiakov

1.6 Charakteristika pedagogického zboru (personálne zabezpečenie)

V špeciálnej základnej škole internátnej **pracuje 27 pedagogických zamestnancov**: 16 učiteľov, 2 asistenti učiteľa, 2 vychovateľky školského klubu detí, 5 vychovateľov v školskom internáte, jeden riaditeľ školy, jeden zástupca školy. O prevádzku školy sa stará **d ďalších 12 nepedagogických zamestnancov**, z toho: 1 vedúca ekonomického a prevádz.-techn. úseku (ekonómka), 1 vedúca školskej jedálne, 1 administratívna zamestnankyňa, 1 sociálna zamestnankyňa, 3 kuchárky, 4 upratovačky, 1 školník-údržbár-kurič-vodič.

Všetci pedagogickí a odborní zamestnanci splňajú podľa zákona č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti, pričom väčšina z nich má dlhoročné pedagogické skúsenosti.

Všetci pedagogickí zamestnanci:

- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, pozitívnej motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržiavaní neformálnej disciplíny,
- riadia svoj osobnostný rast a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti, - sú ako súčasť kolektívu schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej spolupráce, komunikácie a práce v tímoch ako aj kooperatívneho riešenia problémov,
- spolupracujú s rodičmi a ostatnými organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní žiakov. Vedúci pedagogickí zamestnanci svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami: - vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- zaujímajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj o odborný a osobnostný rast všetkých členov kolektívu vzhľadom na ich osobný záujem a potreby školy, - sú schopní poradiť

pedagógom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistenti učiteľa pracujú v triedach, ktoré navštevujú žiaci alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

1.7 Prijímanie žiakov na školu

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje zákon č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Do špeciálnej základnej školy sú prijímaní žiaci na základe diagnostických vyšetrení so súhlasom rodiča, alebo inej fyzickej osoby než rodiča, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, alebo so súhlasom zástupcu zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť. Návrh na zaradenie žiaka do ŠZŠI môže podať zákonný zástupca žiaka, základná škola, ktorú žiak navštevuje a tiež centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. Pred prijatím žiaka do špeciálnej základnej školy zariadenie centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie alebo centra špeciálno-pedagogického poradenstva vykoná diagnostické vyšetrenie žiaka. Vyšetrenie je súčasťou podkladov na vydanie rozhodnutia o prijatí žiaka do špeciálnej základnej školy. Žiaka, ktorý je prijatý zo základnej školy do špeciálnej základnej školy, je možné na základe výsledkov vstupného diagnostického vyšetrenia a po prerokovaní v pedagogickej rade zaradiť do vyššieho ročníka, pričom fyzický vek žiaka nesmie byť nižší, než fyzický vek žiakov príslušného ročníka.

1.8 Dlhodobé projekty

Škola je zapojená do nasledovných projektov:

- ✓ **Infovek** - škola je pripojená na internet. Snahou školy je zvyšovať informačnú gramotnosť nielen žiakov, ale aj pedagógov a ostatných zamestnancov školy. Podporujeme také metódy a formy práce, ktoré rozvíjajú schopnosti a zručnosti žiakov v oblasti IKT (podporujeme projekty využívania IKT vo vyučovaní – Modernizácia výchovnovzdelávacieho procesu).
- ✓ **Enviroprojekt I. a II.** – s cieľom zrevitalizovať školskú oddychovú záhradu /v roku 2015/ a vybudovať prírodné jazierko na školskom dvore na zadržiavanie zrážkovej vody /v roku 2016/.
- ✓ V štádiu schvaľovacieho procesu boli v školskom roku 2015/2016 ďalšie 3 projekty:

Regionálna a multikultúrna výchova žiakov patriacich k národnostným menšinám 2016, Zdravie a bezpečnosť v školách 2016 a Zvýšenie efektivity vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením.

- ✓ V štádiu rozpracovania je aj projekt Ministerstva vnútra SR zameraný na ***zateplenie dvoch školských budov*** na Viničnej ulici 12 s cieľom získať energetickú úsporu školy.
- ✓ Od septembra školského roku 2016/2017 je škola zapojená v celoslovenskom projekte ***Zelená škola***.

1.9 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

V spolupráci školy a rodičov za veľmi dôležité považujeme a budeme ďalej rozvíjať:

- otvorenosť školy smerom k rodičom a verejnosti,
- návštevy v rodinách, ktoré nám pomôžu spoznať prostredie žiaka a tým lepšie pochopiť jeho správanie a návyky,
- motiváciu rodičov k spolupráci so školou a s odbornými inštitúciami,
- informovanosť rodičov o aktivitách školy, o možnostiach odbornej pomoci ohrozeným deťom a tiež o preventívnych a poradenských zariadeniach v mieste pôsobnosti školy,
- konzultačno-poradenské služby školského psychológa pre rodičov zamerané na zlepšenie štýlu výchovy rodičov u žiakov s poruchami správania s cieľom zabezpečiť čo najkvalitnejšiu kooperáciu školy a rodiny.

Vo výchovno-vzdelávacom procese dlhodobo spolupracujeme s:

- obecnými úradmi okolitých obcí,
- Mestským úradom vo Filákovke a v Lučenci,
- Detským domovom Pastelka Vidiná, pracovisko Filákovko, z ktorého k nám denne dochádzajú žiaci,
- Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Lučenci,
- Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva pri ŠMŠ v Lučenci,
- so Súkromnou špeciálno-pedagogickou poradňou v Poltári,
- Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva pri Základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím internátnej v Lučenci,
- komunitnými centrami vo Filákovke,
- terénnymi sociálnymi pracovníkmi,
- útvarmi Policajného zboru a Mestskej polície vo Filákovke a v Lučenci.

Mimoškolská činnosť:

V rámci voľnočasových aktivít žiaci majú možnosť podľa vlastného záujmu rozvíjať svoje schopnosti, zručnosti a tvorivosť v krúžkoch, ktoré si vyberajú na začiatku školského roka. V škole najčastejšie pracujú krúžky:

- ✓ Krúžok Informatika
- ✓ Kolektívne a športové činnosti
- ✓ Krúžok basketbalový
- ✓ Krúžok čarovných rúk
- ✓ Krúžok kreatívne ruky
- ✓ Krúžok Šikovná včielka Maja
- ✓ Krúžok šikovných rúk
- ✓ Krúžok športových a pohybových hier
- ✓ Krúžok tvorivých rúk
- ✓ Krúžok Objavovanie sveta
- ✓ Krúžok Z každého rožku trošku

Stravovanie

Stravovanie žiakov, zamestnancov a cudzích stravníkov je zabezpečované v príjemnom prostredí vlastnej jedálne, za prevádzkovania vlastnej školskej kuchyne, ktorá pripravuje jedlá a nápoje pre stravníkov podľa odporúčaných výživových dávok, materiálno-spotrebných noriem a receptúr pre školské stravovanie podľa vekových skupín stravníkov vydaných ministerstvom školstva v platnom znení.

1.10 Podmienky pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP)

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní je zabezpečovaná na viacerých úrovniach. Z pozície vedenia školy je vypracovaná dlhodobá koncepcia, v ktorej sú zahrnuté úlohy na zabezpečenie vyhovujúcich podmienok pre vzdelávanie ako v priestoroch na výučbu, tak i v životných priestoroch zamestnancov na pracovisku.

Pre novoprijatých zamestnancov sa realizujú vstupné školenia BOZP a protipožiarnej ochrany. Pravidelne sa vykonávajú školenia zamestnancov školy v oblasti BOZP a PO.

Vykonávajú sa pravidelné kontroly a revízie na technických zariadeniach tak, aby bola dodržaná BOZP zamestnancov a žiakov na všetkých úsekoch. Vedenie školy každoročne vypracováva plán kontrol, čím sa tiež zisťujú a následne odstraňujú nedostatky.

Žiaci a zákonní zástupcovia žiakov sú pravidelne na začiatku každého školského roka oboznámení triednymi učiteľmi s platným školským poriadkom. Zvýšená pozornosť sa venuje poučeniam o bezpečnosti najmä pred exkurziami, výletmi a opakovane v prípade potreby. Akcie mimo budovy školy sa so žiakmi uskutočňujú len po písomnom súhlase zákonného zástupcu žiaka.

Vhodné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní zabezpečujeme aj vhodnou štruktúrou práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodným režimom vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, posledná vyučovacia hodina je skrátená na 40 minút.

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupujeme podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov:

1. pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
2. pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
3. pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Dodržiavame aj maximálne počty žiakov v jednotlivých triedach podľa vzdelávacieho variantu triedy a ročníkovej skladby, veľkosti jednotlivých učební. Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní zabezpečíme:

- zdravým prostredím tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- vhodnou štruktúrou pracovného a odpočinkového režimu žiakov a učiteľov, s dostatkom relaxácie a aktívneho pohybu najmä u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- výrazným označením všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelnou kontrolou z hľadiska bezpečnosti,
- ochranou žiakov pred úrazmi, vhodne upravenými priestormi školy pre bezpečný pohyb žiakov,

- dostupnosťou prostriedkov prvej pomoci (lekárnička), kontaktom na lekára, linku dôvery, políciu, praktickou schopnosťou pedagóga poskytnúť prvú pomoc,
- zabezpečením vhodného pitného a stravovacieho režimu (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov),
- dodržiavaním zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a v jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

Škola má vypracovaný systém opatrení a smerníc, ktoré zaisťujú ochranu a bezpečnosť zdravia pri výchove a vzdelávaní:

- ✓ školský poriadok
- ✓ prevádzkový poriadok školy
- ✓ vnútorný rozpis dozorov nad žiakmi
- ✓ traumatologický plán a zabezpečenie prvej pomoci
- ✓ evakuačný plán

2. ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

2.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Primárne vzdelanie je základom, na ktorý by malo nadväzovať ďalšie vzdelávanie súvisiace v prípade mentálne postihnutých žiakov s ich prípravou na povolanie – nižšie stredné odborné vzdelanie. Špeciálna základná škola internátna vo Filákovke je miestom, ktoré žiakov motivuje a podporuje k aktívnemu učeniu. Pre život je dôležitých veľa vecí, ale v dnešnej vyspelej dobe už nie sú najdôležitejšie encyklopedické vedomosti, ale kompetencie naučiť sa narábať s dostupnými informáciami, naučiť sa tvorivo riešiť problémy, pripraviť sa na štúdium v odbornom učilišti a v konečnom dôsledku aj na reálny život v praxi. Cieľom našej školy je byť „Otvorenou školou“ pre všetkých žiakov, ktorí sa vzhľadom k mentálnemu postihnutiu nemôžu vzdelávať v základnej škole a vytvoriť pre nich prostredie, v ktorom dostanú nielen kvalitnú, ale najmä kvalifikovanú starostlivosť. Naším cieľom je vytvoriť školu, v ktorej sa žiaci budú cítiť bezpečne a spokojne, školu, v ktorej môže každý žiak v rámci svojich schopností a možností zažiť úspech, ktorý ho bude motivovať do ďalšej práce.

Hlavným cieľom primárneho vzdelávania sú rozvinuté kľúčové kompetencie ako kombinácie vedomostí, zručností, skúseností a postojov žiakov, ktoré sú pre nich z hľadiska ich mentálneho postihnutia osobne dosiahnuteľné:

- osvojenie vedomostí, zručností a návykov s cieľom získania elementárnych poznatkov potrebných pre ďalšiu profesijnú prípravu,
- zabezpečenie dostatočného množstva podnetov na rozvíjanie poznávacích schopností žiakov,
- rozvíjanie komunikačných schopností žiakov,
- rozvíjanie čitateľskej gramotnosti žiakov,
- rozvíjanie kognitívnych a psychomotorických procesov,
- rozvíjanie a zvyšovanie počítačovej gramotnosti využívaním IKT,
- cieľavedomé a systematické rozvíjanie osobnosti žiaka v poznávacej, sociálnej emocionálnej a morálnej oblasti,
- podporovanie rozvoja personálnych a intrapersonálnych kompetencií,
- rozvíjanie hygienických, seba obslužných návykov a podporovanie rozvoja zdravého životného štýlu,
- akceptovanie kultúrnych hodnôt a tradícií.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je:

- v tvorivej atmosfére cieľavedome a systematicky rozvíjať osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností a tým k vytváraniu obrazu seba samého,
- rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si spôsobilosti učiť sa,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky do takej miery, aby ich mohli vyžiť pri ďalšom vzdelávaní a tiež v bežnom živote,
- podporovať rozvoj interpersonálnych a intrapersonálnych kompetencií, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, naučiť sa kooperovať v kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť,
- rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, pedagógom, rodičom a ostatným ľuďom,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a akceptovaniu iných ľudí,
- poskytnúť žiakom primerané možnosti skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť si svoje povinnosti,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

Špecifickými cieľmi sú:

- špeciálno-pedagogická diagnostika stavu vedomostí, zručností, návykov a vývinu osobnosti,
- reedukácia narušeného vývinu, vlastností osobnosti vo vzťahu k učeniu, správaniu, práci a narušeného psychosociálneho a emocionálneho vývinu.

2.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie v špeciálnej základnej škole získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou ISCED 1. Školský vzdelávací program je orientovaný na žiaka, pričom plne rešpektuje jeho individuálne potreby a zohľadňuje jeho osobitosti. Školský vzdelávací program umožňuje tvorivú profesionálnu prácu každého pedagóga s možnosťou uplatňovania najmodernejších prvkov špeciálnej pedagogiky a využívaním rôznych alternatívnych metód.

Vnútorne členenie školy, vyučovací jazyk:

Škola sa vnútorne sa člení podľa stupňa mentálneho postihnutia žiakov na:

- *variant A* – pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, žiaci sa vzdelávajú v slovenskom alebo maďarskom jazyku,
- *variant B* – pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, žiaci sa vzdelávajú v slovenskom alebo maďarskom jazyku.

Dĺžka výchovy a vzdelávania:

Špeciálna základná škola - *variant A* má deväť ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Špeciálna základná škola – *variant B* má desať ročníkov s možnosťou zriadenia prípravného ročníka.

Žiakovi skončilo plnenie povinnej školskej dochádzky, ak od začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky absolvoval desať rokov vzdelávania, alebo dňom 31. augusta príslušného školského roka, v ktorom žiak dovŕšil 16.rok veku (§ 22 ods.1 zákon č. 245/2008).

Žiakovi s ťažkým zdravotným postihnutím môže riaditeľ školy umožniť vzdelávanie až dokonca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18. rok veku (podľa § 22 ods. 3 zákona č.245/2008 Z. z .).

Absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím získa žiak podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. primárne vzdelanie (ISCED 1).

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Špecifiká výchovy a vzdelávania:

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

V prípade ťažkostí pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiaci s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa vzdelávajú podľa individuálnych vzdelávacích programov.

2.3 Profil absolventa

- ❖ Výsledkom procesu vzdelávania je získanie kľúčových kompetencií (spôsobilosti), ktoré slúžia na výkon pracovných a mimopracovných (občianskych, spotrebiteľských, rodinných, zdravotných a iných) aktivít žiakov v osobnom živote. K ich získaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, aktivity v škole, ale aj v mimo vyučovacej činnosti. Vyvážené rozvíjajú perceptiveľno-motorickú, kognitívnu a sociálno-emocionálnu oblasť osobnosti žiaka.
- ❖ U absolventa programu *primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia (variant A)* chceme dosiahnuť, aby disponoval na primeranej úrovni nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:
 - ❖ má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti,
 - ❖ pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa,
 - ❖ vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti v materinskom, štátnom jazyku,
 - ❖ rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
 - ❖ vie samostatne písomne komunikovat' (nakol'ko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
 - ❖ využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
 - ❖ vie používat' vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií,
 - ❖ získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami,
 - ❖ chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávat' a objavovat' vzťahy medzi predmetmi a javmi,
 - ❖ chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia,
 - ❖ rozpozna v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností,
 - ❖ váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovat' a spolupracovat',
 - ❖ správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
 - ❖ cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
 - ❖ má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr,
 - ❖ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

2.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vyučovací jazyk slovenský

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
Človek a spoločnosť	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

Vyučovací jazyk maďarský

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a slovenská literatúra
	Maďarský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
	Fyzika
	Chémia
	Biológia
Človek a spoločnosť	Vlastiveda
	Dejepis
	Geografia
	Občianska náuka
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova

Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

2.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

2.6 Učebné plány

Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	P.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6	6	5	5	5	58
						1	1	1				3
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
												70
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
				1	1	1	1	1	1	1	1	8
	informatika						1	1	1	1	1	5
											1	1
												53
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1							4
			1	1	1							3
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
									1	1		2
												16
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				7
						1	1					2
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												18
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
		1	2	1	1			1	2	2	2	12
												43
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
		1	1	1	1	1	1					6
												26
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. V prípravnom ročníku vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
5. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

Voliteľné hodiny

1. Navýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **slovenský jazyk a literatúra** v 4., 5. a 6. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, nakoľko naša škola sa nachádza na jazykovo zmiešanom území, žiaci pochádzajú z viacjazyčných rodín a úroveň ich komunikačných zručností v slovenskom jazyku je na veľmi nízkej úrovni.

2. V predmete **matematika** sme navýšili časovú dotáciu v ročníkoch 2. až 9. o 1 vyučovaciu hodinu, pretože na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je dotácia ŠVP nepostačujúca.
3. V 9. ročníku sme navýšili týždennú časovú dotáciu v predmete **informatika** o 1 vyučovaciu hodinu, z dôvodu veľkého záujmu končiacich žiakov o prácu s IKT.
4. Dôvodom navýšenia o 1 vyučovaciu hodinu v predmete **vecné učenie** v 1., 2. a 3. ročníku je rozsiahly obsah učiva daného ŠVP a nedostatok priestoru na upevňovanie vedomostí a zručností.
5. V 7. a 8. roč. sme zvýšili týždennú časovú dotáciu v predmete **biológia** o 1 vyučovaciu hodinu, nakoľko predpokladáme, že v danom rozsahu nie je učivo pre našich žiakov zvládnuteľné.
6. S cieľom rozvíjať poznanie nášho regiónu, jeho prírodných krás, pamiatok, tradícií a tak vypestovať u žiakov pozitívny vzťah k svojmu okoliu sme navýšili týždennú dotáciu **vlastivedy** v 4. a 5. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu.
7. V prípravnom, 2., 3. a 6. ročníku sme rozšírili vyučovanie o 1 vyučovaciu hodinu, v 1., 7., 8. a 9. ročníku o 2 vyučovacie hodiny v predmete **pracovné vyučovanie** z dôvodu posilnenia žiackych pracovných zručností a návykov v rámci svojich schopností.
8. Posilnili sme vyučovanie **telesnej a športovej výchovy** v prípravnom až 5. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pričom sme zohľadnili špecifika vývinu a telesných prejavov našich žiakov.

**Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie
s vyučovacím jazykom maďarským**

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	P.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a slovenská literatúra				3	3	3	3	4	4	4	24
					1	1	1	1				4
	maďarský jazyk a literatúra		8	8	5	5	4	4	4	4	4	46
					1	1	2	1				5
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
												88
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
				1	1	1						3
	informatika						1	1	1	1	1	5
												47
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1							4
			1	1	1							3
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
												14
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				7
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												16
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
		1	2	1					1	1	1	7
												38
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
		1	1	1								3
												23
Základ		18	18	19	20	22	23	24	27	27	28	226
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	3	3	2	1	1	1	25
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. V prípravnom ročníku vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom 6 žiakov. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
5. V 5. až 9. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
8. Na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a slovenskej literatúry (*u žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským*) triedu možno deliť.

Voliteľné hodiny

1. Posilnili sme vyučovanie **slovenského jazyka a slovenskej literatúry** v 3., 4., 5. a 6. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu s cieľom umožniť žiakom rozvíjať svoje komunikačné schopnosti v slovenskom jazyku.

2. Učebný predmet **maďarský jazyk a literatúra** na špeciálnych základných školách s vyučovacím jazykom maďarským má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikatívnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. Žiaci sa vzdelávajú a získavajú základné vedomosti prostredníctvom materinského jazyka, preto sme posilnili hodinovú dotáciu predmetu o 2 vyučovacie hodiny v 5. ročníku a o 1 hodinu v 3., 4. a 6. ročníku, nakoľko rozvíjanie spôsobilostí z maďarského jazyka sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom primárneho vzdelávania.
3. V predmete **matematika** sme navýšili časovú dotáciu v ročníkoch 2., 3. a 4. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pretože na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.
4. Dôvodom navýšenia 1 vyučovacej hodiny v predmete **vecné učenie** v 1., 2. a 3. ročníku je rozsiahly obsah učiva daného ŠVP a nedostatok priestoru na upevňovanie vedomostí a zručností žiakov.
5. V predmete **pracovné vyučovanie**, kde si žiak posilňuje pracovné zručnosti a návyky v rámci svojich schopností sme časovú dotáciu doplnili nasledovne: v prípravnom a 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny a v ročníkoch 7., 8. a 9. o 1 vyučovaciu hodinu.
6. Posilnili sme vyučovanie **telesnej a športovej výchovy** v prípravnom až v 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pričom sme zohľadnili špecifickú vývinu a telesných prejavov našich žiakov.

2.6.1 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môže začať plniť povinnú školskú dochádzku v prípravnom ročníku ak nedosiahlo školskú spôsobilosť a nie je u neho predpoklad zvládnutia prvého ročníka.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálno-technické a priestorové vybavenie školy.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiakovi s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia a narušenou komunikačnou schopnosťou (symptomatickou poruchou reči) poskytuje individuálnu alebo skupinovú logopedickú terapiu školský logopéd.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní:

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

2.7 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (ŠZŠ - variant A) sa ustanovuje takto: prípravný a prvý ročník 6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

2.8 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- ✓ spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),

- ✓ sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- ✓ podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- ✓ zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- ✓ spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- ✓ preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- ✓ uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- ✓ spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Odborní zamestnanci

Odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálno-pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

2.9 Povinné materiálne – technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Dôležitou podmienkou výchovy a vzdelávania žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je aj primerané priestorové vybavenie školy a materiálno-technické vybavenie učebných priestorov.

Priestorové vybavenie

- a) **pre manažment školy**
- kancelária riaditeľa a zástupcu riaditeľa školy,
 - kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovne,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc pedagógom /žiakom,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením
- a pripojením na internet,

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne,
- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- minitelocvična,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školská jedáleň,
- školský dvor,
- školský altán,
- priestory pre školský klub detí.

2.10 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov:

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu možno skrátiť na 40 minút,
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

2.11 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program (ŠkVP) pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe vzdelávacieho programu (VP) pre žiakov s MP pre primárne vzdelávanie.

ŠkVP je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje edukácia na danej špeciálnej základnej škole. Musí byť vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a s príslušným

VP. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie konkrétnej školy s ohľadom na potreby žiakov. Reflektuje tiež možnosti obce a regiónu. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím všetkých voliteľných hodín.

Na vypracovaní ŠkVP by sa mali podieľať všetci pedagogickí zamestnanci školy a manažment školy. ŠkVP vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a v rade školy a zverejní ho na prístupnom mieste po schválení zriaďovateľom školy.

3 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

3.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je:

- rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy, všestrannú komunikáciu,
- rozvíjať individuálne schopnosti a predpoklady mentálne postihnutých žiakov tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré dokážu využiť v osobnom živote,
- zamerať sa na pripravenosť v praktickom živote s možnosťou prirodzenej integrácie do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou,
- podnecovať žiakov k mysleniu na podklade názoru a k riešeniu problémov,
- učiť žiakov chrániť si svoje zdravie a zdravie iných.

3.2 Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Primárne vzdelanie v špeciálnej základnej škole získa žiak absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou ISCED 1. Školský vzdelávací program je orientovaný na žiaka, pričom plne rešpektuje jeho individuálne potreby a zohľadňuje jeho osobitosti. Školský vzdelávací program umožňuje tvorivú profesionálnu prácu každého pedagóga s možnosťou uplatňovania najmodernejších prvkov špeciálnej pedagogiky a využívaním rôznych alternatívnych metód.

Dĺžka vzdelávania	10 rokov
Forma štúdia:	denná
Spôsob ukončenia štúdia:	a) úspešným absolvovaním ŠkVP žiak získa primárne vzdelanie b) ukončením PŠD 16. rokov veku alebo 10. rokom školskej dochádzky

Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie s doložkou “: a)“Žiak získal primárny stupeň vzdelania“ b)“Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku“
Stupeň vzdelania:	primárne
Možnosti ďalšieho uplatnenia absolventa:	Pokračovať vo vzdelávaní v praktickej škole

3.3 Profil absolventa

Absolvent primárneho stupňa vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej a kultúrnej gramotnosti na elementárnej úrovni.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov **so stredným stupňom mentálneho postihnutia** disponuje na primeranej úrovni s nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- ❖ vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- ❖ rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- ❖ zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- ❖ je schopný vyjadriť svoj názor,
- ❖ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- ❖ dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- ❖ rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- ❖ chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- ❖ využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- ❖ ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- ❖ ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- ❖ dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ❖ dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov,
- ❖ uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti.

3.4 Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

Vyučovací jazyk slovenský

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

Vyučovací jazyk maďarský

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a slovenská literatúra
	Maďarský jazyk a literatúra
	Rozvíjanie komunikačnej schopnosti
	Rozvíjanie grafomotorických zručností
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Vecné učenie

Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
	Hudobná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

3.5 Vzdelávacie štandardy

Pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie sú určené vzdelávacie štandardy.

3.6 Učebné plány

Učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	P.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	28
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	1	1	1	1	1					8
													67
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
		1	2	1	1	1	1	1					8
	informatika								1	1	1	1	4
													43
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
													25
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6
													6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	48
				1	1	1	1	1	2	2	2	2	13
													61
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
		1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	21
													43
Základ		18	18	19	20	20	21	21	22	22	22	22	225
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. Vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov 6. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
5. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.

Voliteľné hodiny

1. Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **matematika** v prípravnom, 2. až 6. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny. Hodiny budú venované hlavne opakovaniu a upevňovaniu učiva. Na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.

2. V 2. až 6. ročníku sme rozšírili o 1 vyučovaciu hodinu a v 7. až 10. ročníku o 2 vyučovacie hodiny predmet **pracovné vyučovanie**, kde si žiak posilní pracovné zručnosti a návyky v rámci svojich schopností.
3. Posilnili sme vyučovanie **telesnej a športovej výchovy** v prípravnom o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. až 10.ročníku o 2 vyučovacie hodiny, pričom sme zohľadnili špecifiká vývinu a osobitosti telesných prejavov našich žiakov.

**Učebný plán pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia pre primárne
vzdelávanie s vyučovacím jazykom maďarským**

Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	P.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a slovenská literatúra				3	3	3	3	3	3	3	3	24
	maďarský jazyk a literatúra		2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	28
					1								
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	31
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2	1	1	1	1	1	1					8
													92
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
		1	2	1									4
	informatika								1	1	1	1	4
													39
Človek a príroda	vecné učenie	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	25
													25
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	1	6
													6
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	48
													48
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
													22
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22
		1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	13
													35
Základ		18	18	19	23	23	24	24	25	25	25	25	249
Voliteľné hodiny		2	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	18
Spolu: ŠKVP		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267

Poznámky

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami podľa platnej legislatívy. V rámci vyučovania je možná individuálna práca s vybranými žiakmi prostredníctvom liečebného pedagóga, logopéda, školského psychológa s cieľom systematickej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.
3. Vyučovaciu hodinu špecifického vyučovacieho predmetu rozvíjanie komunikačnej schopnosti zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci.
4. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu pracovné vyučovanie sa vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov 6. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
5. V 5. až 10. ročníku vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede príslušného ročníka. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
6. Vyučovací predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
7. Vyučovací predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
8. Na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a slovenskej literatúry (*u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským*) triedu možno deliť.

Voliteľné hodiny

1. Hodinovú dotáciu v predmete **maďarský jazyk a literatúra** v 2. ročníku sme navýšili o 1 vyučovaciu hodinu. Hodina bude venovaná precvičovaniu a upevňovaniu učiva.
2. Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **matematika** v prípravnom a v 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny. Hodiny budú venované hlavne

opakovaníu a upevňovaníu učíva nakoľko na dosiahnutíe trvácných vedomostí našich žíakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.

3. Posílníli sme vyučovanie **telesnej a športovej výchovy** v prípravnom, v 3. až 10.ročníku o 1 vyučovaciu hodínu a v 1. a 2 ročníku o 2 vyučovacie hodíny, pričom sme zohľadnili špecifiká vývinu a osobítoší telesných prejavov našich žíakov.

3.7 Špecifiká výchovy a vzdelávania žíakov so stredným stupňom mentálneho postíhnutia

Vzdelávaníe je zamerané na maximálny možný rozvoj žíakov s mentálnym postíhnutím po stránke psychíckej, fyzíckej a emocióálnej, na kompenzáciu ích nedostatkov s cieľom optimálne ích prípraviť na praktícký žíivot, na schopnosť žíakov osvojiť si základy vzdelania a pokračovať vo vzdelávaní v praktíckej škole.

Žíaci so stredným stupňom mentálneho postíhnutia môžu byť vzdelávaní:

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žíakov s mentálnym postíhnutím v základnej škole alebo v domove sociálnych služieb
- c) v triedach základnej školy spolu s ínymi žíakmi, t.j. v školskej íntegrácii.

3.8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávaníe

- Dostatok času v dennom režíme venovať jednotlívým zložkám tak, aby sa denne vystriedali všetky čínnosti v primeranom rozsahu,
- optimálny režím výchovno-vzdelávacej čínnosti v súlade s vekovými možnosťami, špeciálnymi potrebami žíakov, zohľadnením dochádzajúcíh žíakov v zhode s obsahom vzdelávania a vhodnými spôsobmi učenia,
- optimálny režím žíivota školy v súlade s potrebami žíakov a ích bezpečnosti (režím odpočínku, pohybový režím, stravovací a pitný režím, dodržiávaním hygieny, záújmová čínnosť, mimoriadne situácie),
- uplatňované metódy, formy a prístupy pri vzdelávacom procese, spôsob delenia tried, zlučováníe žíakov z rôznych ročníkov podľa platnej legíslatívy.

3.9 Povínné personálne zabezpečéníe výchovy a vzdelávania

Efektívna realizácia Vzdelávacieho programu pre žíakov so stredným stupňom mentálneho postíhnutia je podmínená potrebným personálnym zabezpečéním podľa nasledujúceho rámca,

pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve (Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch).

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- ✓ spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienky dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície),
- ✓ sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu,
- ✓ podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov,
- ✓ zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- ✓ spĺňajú predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou,
- ✓ preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi, rodičmi,
- ✓ uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

Asistent učiteľa

- ✓ spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou. Pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Odborní zamestnanci

Odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon odbornej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou pri poskytovaní psychologickej, logopedickej, špeciálno-pedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie.

3.10 Povinné materiáľno-technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Dôležitou podmienkou pre uskutočňovanie Štátneho vzdelávacieho programu je primerané priestorové vybavenie školy a materiáľno-technické vybavenie učebných priestorov.

Priestorové vybavenie

a) pre manažment školy

- kancelária riaditeľa a zástupu riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,

b) pre pedagogických zamestnancov školy

- zborovňa,
- kabinety pre učiteľov (priestor pre prípravnú prácu učiteľov a odkladanie pomôcok),

c) pre zamestnancov poskytujúcich odborné služby a pomoc pedagógom

- kancelárie pre prácu personálu poskytujúceho odborné služby a pomoc
- pedagógom /žiakom,

d) pre nepedagogických zamestnancov školy

- kancelárie pre sekretariát a nepedagogických zamestnancov,

e) hygienické priestory

- sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov,
- šatne alebo iné priestory na odkladanie odevov a prezúvanie obuvi,

f) odkladacie a úložné priestory

- pre učebné pomôcky,
- didaktickú techniku,
- skladové priestory,
- archív,

g) informačno-komunikačné priestory

- knižnica/priestor pre knižnicu vybavený knižničným fondom, IKT zariadením
- a pripojením na internet

h) učebné priestory (interné/externé)

- učebne (s priestorom pre relaxáciu a nenáročnú pohybovú aktivitu počas vyučovania),
- odborné učebne,

- špeciálne učebne pre vyučovanie jednotlivých zložiek pracovného vyučovania vybavené
- vhodným náradím, prístrojmi a pomôckami,
- minitelocvičňa,

i) spoločné priestory

- školská budova,
- školská jedáleň,
- školský dvor,
- priestory pre školský klub detí.

3.11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje škola podľa platnej legislatívy. Pri organizovaní výletov, exkurzií, školy v prírode, plaveckých a lyžiarskych výcvikov je dôležitou podmienkou informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických zamestnancov pri vzdelávaní podľa platných noriem:

- zdravé prostredie tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti,
- lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach, kontakty na RZP, linku dôvery, políciu,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.
-

3.12 Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program (ŠkVP) pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je vypracovaný na základe vzdelávacieho programu (VP) pre žiakov s MP pre primárne vzdelávanie.

ŠkVP je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa uskutočňuje edukácia na danej špeciálnej základnej škole. Musí byť vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a s príslušným VP. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie konkrétnej školy s ohľadom na potreby žiakov.

Reflektuje tiež možnosti obce a regiónu. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím všetkých voliteľných hodín.

Na vypracovaní ŠkVP by sa mali podieľať všetci pedagogickí zamestnanci školy a manažment školy. ŠkVP vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a zverejniť ho na prístupnom mieste po schválení zriaďovateľom školy.

4. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

K tomu, aby sme zaistili čo najpriateľnejšou formou rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, budeme uplatňovať nasledovné metódy, formy a prostriedky práce:

Metódy – so zreteľom na prameň získavania vedomostí:

a) učiteľovo slovo:

- slovné metódy
- rozprávanie
- vysvetľovanie
- rozhovor
- beseda
- prednáška

b) tlačené slovo:

- metóda práce s knihou
- metóda čítania s výkladom
- metóda práce s programom

c) predmety a javy skutočnosti:

- metódy bezprostredného poznávania predmetov a javov
- pozorovanie
- pokus

d) praktická činnosť žiakov:

- práce v dielňach
- práca na školskom pozemku

Formy

a) individuálne IVP

b) alternatívne ITV

c) skupinové:

- súťaže
- kvízy
- hry: didaktické konštruktívne športové

d) hromadné:

- vychádzky
- exkurzie

Prostriedky

a) názorové:

- nástenky
- výstavky
- plagáty
- obrázky

Pri aktívnom učení sa žiakov je spôsob učenia rovnako dôležitý ako obsah toho, čo sa žiaci učia. Procesy učenia sa žiakov závisia od profesionality učiteľa, ako vie tieto procesy riadiť:

- vytvárať priaznivé podmienky na vyučovanie
- motivovať poznávanie
- aktivizovať myslenie
- vytvárať priaznivú sociálnu, emocionálnu a pracovnú klímu
- diagnostikovať žiaka
- riadiť procesy učenia sa žiakov – individualizovať ich z hľadiska času, tempa, hĺbky a miery pomoci
- pedagogicky interpretovať obsah učebnej osnovy do učiva

Základnými procesmi rozvoja osobnosti žiaka sú procesy personalizácie, kognitivizácie, socializácie.

Cieľom personálnej výchovy je seberealizácia žiaka a rozvíjanie vzťahov k sebe samému, aby žiak bol stále viac sám sebou. Žiak v procese kognitivizácie má sám riadiť svoje vzdelávanie a učiteľ má vystupovať len v roli pomocníka. Aktívny je žiak, učiteľ žiaka usmerňuje, dáva mu spätnú väzbu, povzbudzuje ho, prejavuje mu dôveru a pod. Cieľom sociálnej výchovy je rozvíjanie vzťahov k iným ľuďom, chápať ich, preberať sociálne roly. Proces socializácie je závislý od sociálnej interakcie. Zručnosti rozvíjané pomocou spolupráce sú vyššie, ako zručnosti dosahované samostatne.

Aby sa žiaci mohli a chceli aktívne učiť je potrebné vytvoriť podmienky a pravidlá:

- môžu sa slobodne rozhodovať, majú možnosť výberu
- môžu postupovať pri učení podľa vlastného tempa
- môžu sa učiť to, čo ich zaujíma

- môžu byť tvoriví pri učení
- môžu sa učiť so spolužiakmi
- môžu sa pýtať, keď niečo nevedia bez obavy z ohrozenia
- môžu vyjadrovať nespokojnosť bez obavy z ohrozenia
- dôveruje sa im, ak sa im verí, že to dokážu
- majú skúsenosť, že môžu napraviť čo urobili zle a táto chyba sa nefixuje
- chyba pri učení nie je vina
- dáva sa im šanca byť úspešní
- očakávajú, že za prácu budú uznaní a ocenení
- vedia, že sa im dáva možnosť sa to naučiť, až potom sa bude skúšať
- majú dostatok času, aby sa to naučili, až potom sa bude skúšať
- majú dostatok času, aby sa to naučili
- sú hodnotení vzhľadom k sebe a nie porovnávaní s inými
- majú dostatok učebných zdrojov a pomôcok pri učení
- učebné požiadavky sú primerané ich schopnostiam
- vedia, že to, čo sa naučia, má pre nich význam a zmysel
- spôsob učenia sa na vyučovaní je zaujímavý
- vedia, čo sa od nich očakáva
- vedia, ako, čo a kedy sa bude hodnotiť
- vedia, čo sa naučili
- na vyučovaní je dobrá sociálna klíma
- ak prostredie v triede je estetické, čisté a podnetné

4.1 Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy budeme realizovať ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Prierezové témy odrážajú vo vyučovacom procese aktuálne problémy súčasného sveta a preto sú neoddeliteľnou súčasťou základného vzdelania. Prierezové témy v sebe zahrňujú kľúčové kompetencie a ich realizácia sa premietne do práce každého učiteľa.

Z daných 12 prierezových tém nevytvárame samostatné vyučovacie predmety, ale integrujeme ich do všetkých vyučovacích predmetov všetkých ročníkov.

PRIEREZOVÉ TÉMY:

- ✓ *osobnostný a sociálny rozvoj*
- ✓ *enviromentálna výchova*
- ✓ *mediálna výchova*
- ✓ *multikultúrna výchova*
- ✓ *dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke*
- ✓ *ochrana života a zdravia*
- ✓ *tvorba projektov a prezentačné zručnosti*
- ✓ *regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra*
- ✓ *globálne vzdelávanie*
- ✓ *finančná gramotnosť*
- ✓ *výchova k ľudským a detským práva*
- ✓ *prevencia šikanovania, kriminality, a sexuálneho zneužívania*

Jednotlivé témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v časovo-tematických plánoch jednotlivých predmetov . Tematické plány predmetov bližšie uvádzajú, ktorú prierezovú tému dané učivo rozvíja.

Budú rozpracované i do mesačných plánov jednotlivých koordinátorov s použitím formy projektu, kolektívnych prác žiakov po triedach alebo organizovaním konkrétnej akcie školy.

Stručná charakteristika prierezových tém

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená to nielen študijný rozvoj žiakov, ale aj rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne tento rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, je potrebné, aby si už od primárneho vzdelávania rozvíjal sebareflexiu, spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a sebvzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok).

Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam, ale aj k rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami, pričom sa pri jej uskutočňovaní berú do úvahy aktuálne potreby žiakov. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale je dôležité aby si učiteľ uvedomil, že na dosiahnutie cieľov tejto prierezovej tematiky je nutné vymedziť priestor aj v náukových predmetoch. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a iných interaktívnych metód. Prierezovú tému začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov etická výchova, výtvarná výchova, vecné učenie a vlastiveda.

Enviromentálna výchova

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie, o prostredie, v ktorom žijú a pod..

Organizačne je vhodné prierezovú tému začleniť do viacerých predmetov prostredníctvom jednotlivých tém, projektov, ako celoslovenský projekt Zelená škola, do ktorého sme zapojení od septembra 2016, ďalej Enviroprojekt 2015 (zrevitalizovanie oddychovej záhrady) a Enviroprojekt 2016, v rámci ktorého budujeme prírodné záhradné jazierko na školskom dvore a starostlivosť o jazierko do budúcnosti alebo urobiť kurzovou formou, napríklad zamerať sa jeden týždeň na environmentálnu výchovu s jej teoretickou a aj praktickou časťou.

Mediálna výchova

Žiaci sú už v nízkom veku vystavení vplyvom médií – nielen elektronických, ale aj tlačených - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorá by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo

znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“ a primerane veku sa v ňom orientovali.

Formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať. Túto prierezovú tému začleníme do učebných osnov predmetov hudobná výchova a slovenský jazyk.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola fungovala ako spravodlivý systém, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Multikultúrnou výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodickej rovine či s pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch alebo pri výučbe

materinského jazyka. Prierezovú tému začleníme do učebných osnov predmetov slovenský jazyk a výtvarná výchova.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať.

Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Vzhľadom na to danú tému budeme realizovať na v 1.- 4.roč. začlenením danej témy do jednotlivých učebných osnov predmetov. Cieľom bude postupná príprava žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania– didaktických hier. V

rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza.

Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. **Cieľom oblasti** je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách. Pre nás novou disciplínou v tejto oblasti je aj zavedenie **severskej chôdze s palicami nordic-walking**, pretože má celý rad výhod a sú naň vhodné okolité prírodné terény, najmä lesy, lúky, polia (škola disponuje len malou telocvičnou). Skrýva v sebe veľa zdravotne preventívnych aspektov: posilňuje väzy a šľachy nôh, ramien a hrudnej oblasti, dýchaciu sústavu atď.

Prierezovú tému naplní obsah:

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť žiaci využívať v ostatných predmetoch

alebo aj v mimoškolskej činnosti pri prezentácii svojej školy na verejnosti. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií. Začlenená bude v predmetoch slovenský jazyk, výtvarná výchova a vlastiveda.

Regionálna výchova a tradičná ľudová výchova

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta, jej flóru a faunu, zvyky a tradície rodinného prostredia. Vedeli sa orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Základom našej kultúrnej identity a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti je tradičná ľudová kultúra – kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – využitie danosti regiónu, návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovoumeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie stavebných pamiatok v regióne, obci, poznatky využiť vo výtvarnom zobrazovaní; tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry, jej prezentácia (piesne, tance, zvyky regiónu, vlastná tvorba – spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tanca, ľudových krojov (hudobný, pohybový, výtvarný prejav), prísloví, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – skúmanie vlastnej kultúry, skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznávať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.

Obsahuje tri tematické celky:

1. Môj rodný kraj
2. Objavujeme Slovensko
3. Tradičná ľudová kultúra

Globálne vzdelávanie

Je vzdelávanie, ktoré zdôrazňuje globálny kontext v učení sa. Prostredníctvom globálneho vzdelávania dochádza k zvyšovaniu povedomia o globálnych témach, k rozvoju kritického myslenia, ako aj k hlbšiemu porozumeniu týmto fenoménom. Prináša zmenu postojov a poskytuje priestor na uvedomenie si vlastnej úlohy vo svete. Motivuje žiačky a žiakov k samostatnosti,

zodpovednosti a k aktívnemu (sveto) občianstvu. Hlavným cieľom globálneho vzdelávania je sprostredkovať žiačkam a žiakom informácie, ktoré im môžu pomôcť pri formovaní všetkých súčastí postojov pre oblasť globálneho občianstva, a tiež aj rozvíjať ich kritické uvedomovanie si sociálnych, environmentálnych, ekonomických a politických procesov vo svete. V rámci globálneho vzdelávania sa za východiskové domény považujú afektívne a psychomotorické ciele, pričom pri kognitívnych cieľoch sa kladie dôraz najmä na myšlienkové operácie (napríklad hodnotenie a tvorenie).

Finančná gramotnosť

Národný štandard finančnej gramotnosti rozvíja poznatky, zručnosti a skúsenosti potrebné na rozširovanie svojich vedomostí aj osobných financiách. Vede k schopnosti aplikovať vedomosti a zručnosti pri každodenných finančných rozhodnutiach a činnostiach. Obsah reflektuje na neustále meniace sa ekonomické prostredie. Východiskovým dokumentom pre zapracovanie finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov a do vyučovania je Národný štandard finančnej gramotnosti (ďalej aj „NŠFG“). V rámci jednotlivých vyučovacích hodín sa učitelia budú snažiť sprostredkovať žiakom základné poznatky, rozvíjať v nich zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti. Žiaci budú vedení k tomu, aby vedeli posúdiť význam trvalých životných hodnôt, zvážiť vplyv peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanoviť životných priorit a východísk zabezpečenia životných potrieb, aby vedeli používať spoľahlivé informácie a rozhodovacie procesy pri osobných financiách, rozumeli a orientovali sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny, vedeli vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu, v rámci možností dokázali organizovať osobné financie a používali rozpočet na riadenie hotovosti, orientovali sa v problematike udržania výhodnosti, požičiavania za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu, vedeli aplikovať rôzne finančné stratégie (veku primerané), ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi, používali primerané stratégie riadenia rizík.

Ciele finančnej gramotnosti budú napĺňané aplikáciou vhodných *metód a foriem práce* – práca s informačnými zdrojmi, brainstorming, diskusie, problémové metódy, situačné a rolové hry, besedy, pojmové mapy a pod. Žiaci sú zoznamovaní s ekonomickými problémami spoločnosti a aktívne zapájajú do práce na vyučovacej hodine. Využívaná bude tvorba projektov, v ktorých sa uplatňuje finančná gramotnosť. Projekty budú umiestnené na nástenkách v škole, prípadne prezentované i počas jednotlivých vyučovacích hodín (najmä počas hodín matematiky, vecného učenia, vlastivedy, pracovného vyučovania a etickej výchovy), čím vplývajú aj na ostatných žiakov. Žiaci sa budú sami aktívne podieľať na práci počas vyučovacích hodín, budú vyhľadávať témy, zaujímať k nim stanoviská. Počas jednotlivých vyučovacích hodín budú žiaci vedení

k hospodárnemu zaobchádzaniu s osobnými vecami, k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Výchova k ľudským a detským právam

Cieľom výchovy a vzdelávania k ľudským právam je osvojiť si vedomosti a zručnosti, formovať postoje, ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, informovanej a nezávislej participácie na vývoji demokratickej spoločnosti a to v súlade s hodnotami, ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť /Deklarácia práv dieťaťa/. Výchovu k ľudským právam budeme realizovať v rámci jednotlivých predmetov podľa obsahu učiva, no najmä na etickej výchove, občianskej náuke, vlastivede, dejepise, vecnom učení, v rámci rôznych aktivít, kvízov, besied.

Prevenca šikanovania, kriminality a sexuálneho zneužívania

Podľa metodického usmernenia MŠ SR č.7/2006-R k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach s účinnosťou od 1.apríla 2006 rozumieme pod šikanovaním akékoľvek správanie žiaka a skupiny, ktorých zámerom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, prípadne ich ohrozovanie alebo zastrasovanie. Ide o cielené a opakované použitie násilia voči žiakovi, alebo skupine žiakov, ktorí sa nemôžu alebo nevedia brániť.

Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom i fyzickom zdraví. Podstatnými znakmi šikanovania sú:

- úmysel ublížiť fyzicky alebo psychicky,
- agresia jedného alebo skupiny žiakov,
- opakované útoky,
- nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou.

Šikanovanie zahŕňa slovné ponižovanie, nadávanie, výsmech, hrubé žartovanie, vydieranie, obmedzovanie slobody, pohŕdanie, poškodzovanie osobných vecí, telesné napadnutie...

Šikanovanie je právne postihnutelné.

Základným opatrením je dôsledne dodržiavať zásadu: „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách.“

Žiaci sa zúčastnia športových aktivít a prednášok s drogovou tematikou, ktoré nemalou mierou prispievajú k formovaniu názorov žiakov na drogy a iné závislosti a na využívanie internetu. Uvedené problematiky si našli miesto aj na hodinách informatiky, na triednických hodinách a podľa možností aj na iných vyučovacích predmetoch (SjL, Bio, OBN...) Naďalej sú zapracované do plánov triednických hodín triednych učiteľov.

5. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

- hodnotenie žiakov
- hodnotenie zamestnancov
- hodnotenie školy.

5.1 Hodnotenie žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je:

Poskytnúť žiakovi a jeho zákonnému zástupcovi spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde sú jeho rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež motivácia do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Budeme dbať na to, aby hodnotenie nemalo za následok rozdelenie žiakov na úspešných a neúspešných, dôležité bude prežívanie úspechu u každého žiaka. Vždy budeme brať do úvahy mentálne postihnutie konkrétneho žiaka a jeho možný vplyv i na jeho správanie.

Hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím sa uskutočňuje v súlade s metodickým pokynom č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie vydaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky podľa § 14 ods.1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov účinným od 1. septembra 2015.

V prvom ročníku a počas celej školskej dochádzky žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia sa správanie i všetky vyučovacie predmety hodnotia slovne. Všetky vyučovacie predmety v 2.-9. ročníku A-variantu sa hodnotia klasifikačnými stupňami 1 -5 (výborný – nedostatočný). Na vysvedčení sa žiakovi uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo absolvoval / neabsolvoval.

5.1.1 Zásady hodnotenia

- 1) Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu.
- 2) Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí priebežne a celkovo. Žiak a jeho zákonný zástupca má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia.

- 3) Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou alebo slovným hodnotením. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodol riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade dňa 27. augusta 2016.
 - a) Žiaci so stredným stupňom mentálneho postihnutia všetkých ročníkov vzdelávaní podľa variantu B a žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia prípravného a 1. ročníka vzdelávaní podľa variantu A sa hodnotia slovne štyrmi stupňami „dosiahol veľmi dobré výsledky“, „dosiahol dobré výsledky“, „dosiahol uspokojivé výsledky“, „dosiahol neuspokojivé výsledky“.
 - b) Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ročníkov 2. - 9. vzdelávaní podľa variantu A sa hodnotia klasifikáciou piatimi stupňami arabskou číslicou „1“, „2“, „3“, „4“, „5“ v 2. - 4. ročníku a slovom stupňami „výborný“, „chválitebný“, „dobrý“, „dostatočný“ a „nedostatočný“ v 5. – 9. ročníku.
- 4) Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie:
 - a) priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter, učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
 - b) celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete.
- 5) V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia a klasifikácie sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami vymedzenými obsahom vzdelávania, osvojené kľúčové kompetencie vymedzené vo vzdelávacom programe, usilovnosť, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.
- 6) Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:
 - a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami školského vzdelávacieho programu,
 - b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
 - c) obsahom vzdelávania vymedzeným v školskom vzdelávacom programe,

5.1.2 Získavanie podkladov na hodnotenie

- (1) Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ:
 - a) sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
 - b) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
 - c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové),
 - d) analýzou výsledkov rôznych činností žiaka s osobitným zameraním na manuálnu zručnosť a na celkovú vyspelosť,
 - e) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami, podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia centra špeciálno-pedagogického poradenstva, so všeobecným lekárom pre deti a dorast,
 - f) rozhovormi so žiakom a zákonným zástupcom žiaka.
- (2) Žiak je z vyučovacieho predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky, najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. U žiaka so stredným, ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia formu skúšania určí učiteľ vzhľadom na individuálne možnosti a schopnosti žiaka.
- (3) Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď a tak, aby žiak hodnoteniu porozumel. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác a praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 3 dní.
- (4) Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.
- (5) Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru. U žiaka so stredným, ťažkým a hlbokým stupňom mentálneho postihnutia sa takáto písomná skúška nevykonáva.
- (6) Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.
- (7) Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:
 - a) známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
 - b) známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
 - c) posúdenie prejavov žiaka podľa bodu 5.1.1 (bod 5).

5.1.3 Hodnotenie prospechu a správania

(1) a) Prospech žiaka vzdelávaného podľa variantu A v ročníkoch 2. - 9 sa vo všetkých vyučovacích predmetoch s výnimkou predmetu etická výchova – náboženská výchova klasifikuje týmito piatimi stupňami:

- v 2. - 4. ročníku piatimi stupňami *arabskou číslicou* „1“, „2“, „3“, „4“, „5“
- v 5. – 9. ročníku piatimi stupňami *slovom* „výborný“, „chváľitebný“, „dobrý“, „dostatočný“ a „nedostatočný“

1 – výborný

2 – chváľitebný

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahu medzi nimi nepodstatné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje niekedy drobné nepresnosti, chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh niekedy s menšími chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je v celku správne, ale pomalšie. Ústny a písomný prejav je pomerne správny a výstižný, grafický prejav je úhladný a estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je občas narušená nedostatkami. Žiak je schopný pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi ojedinelé podstatnejšie medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje nepresnosti, ktoré dokáže s pomocou učiteľa korigovať. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s menšími chybami. Pri využívaní poznatkov na výklad a hodnotenie javov je menej samostatný a potrebuje vedenie učiteľa. Jeho myslenie vykazuje drobné nepresnosti. Ústny a písomný prejav má zvyčajne nedostatky v správnosti a presnosti, grafický prejav je menej estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená nedostatkami. Žiak je po predchádzajúcom návode učiteľa schopný s menšími ťažkosťami samostatne pracovať.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených obsahom vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje často nepresnosti. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť obmedzene a len s pomocou učiteľa. Niekedy prejavuje aj väčšie nedostatky v myslení. Ústny aj písomný prejav žiaka je slabý, grafický prejav je často menej estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená značnými nedostatkami. Žiak je schopný samostatne pracovať pod občasným dohľadom učiteľa.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má v presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov, pojmov určených v obsahu vzdelávania, a vo vzťahoch medzi nimi mnoho závažných nedostatkov. Pri vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností prejavuje mnoho značných nepresností. Na výklad a hodnotenie javov dokáže svoje vedomosti uplatniť veľmi obmedzene a len za stálej pomoci učiteľa. Má často väčšie nedostatky v myslení. Ústny aj písomný prejav žiaka je veľmi slabý, grafický prejav nie je estetický. Kvalita výsledkov jeho činnosti je narušená veľkými nedostatkami. Žiak je schopný pracovať iba pod trvalým dohľadom učiteľa.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si učivo určené v obsahu vzdelávania neosvojil. Trvalo má veľmi podstatné nedostatky vo vykonávaní požadovaných rozumových a motorických činností. Medzerovité a nepresné osvojenie vedomostí a zručností žiaka nestačí na riešenie teoretických a praktických úloh. Pri výklade a hodnotení javov nedokáže uplatniť svoje vedomosti ani za pomoci učiteľa. Trvalo má výrazné nedostatky v myslení. Jeho ústny a písomný prejav je celkom nevyhovujúci. Aj grafický prejav je na veľmi nízkej úrovni. Žiak nie je schopný uspokojivo pracovať ani pod trvalým dohľadom učiteľa.

b) Prospech žiaka vzdelávaného podľa variantu B a C v 1. -10. ročníku a prospech žiaka vzdelávaného podľa variantu A v prípravnom a v 1. ročníku sa vo všetkých vyučovacích predmetoch s výnimkou predmetu etická výchova – náboženská výchova hodnotí slovne týmito stupňami:

- dosiahol veľmi dobré výsledky,
- dosiahol dobré výsledky,
- dosiahol uspokojivé výsledky,
- dosiahol neuspokojivé výsledky.

Triedny učiteľ môže zaznamenávať prospech žiaka i skratkami:

dosiahol veľmi dobré výsledky – VDV,

dosiahol dobré výsledky – DV,

dosiahol uspokojivé výsledky – UV,

dosiahol neuspokojivé výsledky - NV.

Prípravný a 1.roč. variant A:

Stupeň „dosiahol veľmi dobré výsledky“

Žiak je aktívny, tvorivý, prevažne samostatný, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti určené obsahom vzdelávania. Využíva svoje osobné predpoklady a úspešne ich rozvíja v individuálnych a kolektívnych prejavoch. Jeho ústny a písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Žiak aplikuje osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v nových úlohách. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je veľmi dobrá.

Stupeň „dosiahol dobré výsledky“

Žiak je menej aktívny, snaží sa byť tvorivý a samostatný, prevažne ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti určené obsahom vzdelávania. Iba čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny a písomný prejav je takmer správny a prevažne výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Vedomosti a zručnosti aplikuje s čiastočnou pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je dobrá.

Stupeň „dosiahol uspokojivé výsledky“

Žiak je prevažne pasívny, nerozširuje svoju tvorivosť, nie je samostatný. Poznatky, pojmy a zákonitosti podľa obsahu vzdelávania ovláda iba čiastočne. Grafický prejav je málo estetický. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti a výstižnosti nedostatky. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je uspokojivá.

Stupeň „dosiahol neuspokojivé výsledky“

Žiak je v činnosti pasívny a nesamostatný. Neosvojil si poznatky, pojmy a zákonitosti požadované obsahom vzdelávania, nedokáže ich využívať. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Úlohy rieši s častými a závažnými chybami. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, svoje minimálne vedomosti a zručnosti aplikuje len pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je neuspokojivá.

Prípravný - 10. roč. variant B:

Stupeň „dosiahol veľmi dobré výsledky“

Žiak je prevažne aktívny a samostatný. Ovláda poznatky a pojmy a niektoré zákonitosti určené obsahom vzdelávania. Využíva a rozvíja svoje osobné predpoklady v individuálnych a kolektívnych prejavoch. Jeho ústny a písomný prejav je prevažne správny a výstižný. Grafický prejav je estetický. Žiak aplikuje osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v nových úlohách. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je veľmi dobrá.

Stupeň „dosiahol dobré výsledky“

Žiak je menej aktívny, snaží sa byť samostatný, prevažne ovláda poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania. Iba čiastočne využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave. Jeho ústny a písomný prejav je menej presný, menj výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Vedomosti a zručnosti aplikuje s čiastočnou pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je dobrá.

Stupeň „dosiahol uspokojivé výsledky“

Žiak je prevažne pasívny. Poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania ovláda iba čiastočne. Grafický prejav je málo estetický. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti a výstižnosti nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, potrebuje usmernenie svojej práce a pomoc učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je uspokojivá.

Stupeň „dosiahol neuspokojivé výsledky“

Žiak je v činnosti pasívny a nesamostatný. Neosvojil si poznatky a pojmy určené obsahom vzdelávania, nedokáže ich využívať. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Úlohy rieši s častými a závažnými chybami. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, svoje minimálne vedomosti a zručnosti aplikuje len pomocou učiteľa. Kvalita výsledkov činnosti žiaka je neuspokojivá.

(2) Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre 2. -4. ročník A variantu uvádza arabskou číslicou, označujúcou klasifikačný stupeň, na vysvedčení pre 5. – 9. ročník A variantu sa vypíše slovom. Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov sa na vysvedčení pre prípravný a 1.ročník A variantu a pre všetky ročníky B a C variantu hodnotí slovne stupňami:

dosiahol veľmi dobré výsledky,

dosiahol dobré výsledky,

dosiahol uspokojivé výsledky,
dosiahol neuspokojivé výsledky.

(3) Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – menej uspokojivé,
- 4 – neuspokojivé.

Triedny učiteľ môže zaznamenať klasifikáciu správania do triedneho výkazu i skratkami :

veľmi dobré – VD

uspokojivé – USP

menej uspokojivé – MUSP

neuspokojivé – NEUSP

Stupeň 1 (veľmi dobré)

Žiak dodržiava pravidlá správania a školský poriadok a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žiak porušuje jednotlivé pravidlá správania a školského poriadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť.

Stupeň 3 (menej uspokojivé)

Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

Stupeň 4 (neuspokojivé)

Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

(4) Celkové hodnotenie žiaka prípravného ročníka a prvého ročníka sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a),
- b) neprospel (a).

(5) Celkové hodnotenie žiaka sa vo všetkých ročníkoch na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

- a) prospel (a),
- b) neprospel (a).

(6) Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka vyjadruje výsledky jeho hodnotenia/klasifikácie v povinných vyučovacích predmetoch, ktoré sa hodnotia/klasifikujú a hodnotenie/klasifikáciu jeho správania; nezahŕňa hodnotenie/klasifikáciu v nepovinných vyučovacích predmetoch.

(7) Žiak *prospel*, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „nedostatočný“ alebo „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(8) Žiak *neprospel*, ak bol z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške hodnotený ako „nedostatočný“ alebo „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(9) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník počas plnenia povinnej školskej dochádzky.

(10) Ročník opakuje aj žiak, ktorého nebolo možné hodnotiť/klasifikovať ani v náhradnom termíne zo závažných objektívnych dôvodov, najmä zdravotných.

(11) Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete nehodnotený/neklasifikovaný, sa na vysvedčení uvádza namiesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

- a) *absolvoval*, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
- b) *neabsolvoval*, ak žiak na vyučovacej hodine nepracoval, nevie uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takéhoto žiaka je neprospel,
- c) *neabsolvoval*, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované činnosti v rámci príslušného vyučovacieho predmetu, a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval.

(12) V predmete etická výchova – náboženská výchova sa žiak nehodnotí/neklasifikuje. Na vysvedčení sa žiakovi uvádza namiesto klasifikačného stupňa slovo absolvoval / neabsolvoval podľa 5.1.3 (bod 11).

(13) Žiak, ktorý bol oslobodený od vyučovania niektorého vyučovacieho predmetu, sa v ňom nehodnotí a kolónka príslušného predmetu sa na vysvedčení nevyplní, prečiarkne sa. Ak sa žiak zúčastňoval nepovinných predmetov, na vysvedčení sa uvádza slovo *absolvoval(a)*.

5.1.4 Postup pri hodnotení prospechu žiaka

- (1) Stupeň prospechu určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný vyučovací predmet.
- (2) Vyučovací predmet, ktorý vyučuje viac učiteľov, stupeň prospechu žiaka určia za hodnotiace obdobie po vzájomnej dohode.
- (3) Pri celkovom hodnotení sa pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých vyučovacích predmetoch hodnotí kvalita vedomostí, zručností a návykov, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce a úsilia žiaka počas celého obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Triedni učitelia a vedenie školy sú o stave hodnotenia žiaka v triede informovaní prostredníctvom pedagogickej rady a priebežne z klasifikačných záznamov a iných hodnotiacich záznamov učiteľa.
- (4) Prípady zaostávania prospechu žiakov a nedostatky v ich správaní prerokúva pedagogická rada v prvom polroku spravidla do 15. novembra a v druhom polroku do 15. apríla. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu alebo správania žiaka bezprostredne preukázateľným spôsobom o tejto skutočnosti informuje zákonného zástupcu žiaka triedny učiteľ.
- (5) Pedagogická rada zameraná na hodnotenie žiakov za prvý polrok sa uskutoční najskôr 22. januára a za druhý polrok sa uskutoční najskôr 21. júna príslušného školského roka.
- (6) Na konci hodnotiaceho obdobia v termíne, ktorý určí riaditeľ školy, najneskôr však 24 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o hodnotení, pripraví triedny učiteľ návrhy hodnotenia a klasifikácie, ktoré sa po prerokovaní v pedagogickej rade zapíšu do triedneho výkazu. Vyučujúci príslušného predmetu pripraví návrhy na opravné skúšky a hodnotenie v náhradnom termíne. Hodnotenie preukázaného výkonu žiaka v príslušnom vyučovacom predmete nemôže byť znížené na základe správania žiaka.
- (7) Triedny učiteľ a učitelia jednotlivých vyučovacích predmetov priebežne a preukázateľným spôsobom informujú zákonného zástupcu žiaka o prospechu a správaní žiaka. Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok (zasadnutia rodičov, rodinná návšteva, písomne).
- (8) Ak žiak prestupuje do inej školy, riaditeľ školy, ktorú žiak navštevoval, zašle záznam o jeho správaní a prospechu za neukončené hodnotiace obdobie riaditeľovi školy, do ktorej žiak prestupuje. Tento záznam sa využije na hodnotenie žiaka. Ak žiak prestupuje do inej školy po 15. novembri alebo po 15. apríli, je záznam súčasne podkladom na celkové hodnotenie žiaka.
- (9) Žiak, ktorý navštevoval školu pri zdravotníckom zariadení, v diagnostickom centre alebo liečebno-výchovnom zariadení (ďalej len „škola pri zariadení“), sa celkovo hodnotí v kmeňovej škole. Pri hodnotení v kmeňovej škole sa berie do úvahy priebežné hodnotenie v škole pri zariadení,

Ak žiak navštevoval školu pri zariadení nepretržite viac ako tri mesiace pred koncom hodnotiaceho obdobia, kmeňová škola preberá návrh na celkové hodnotenie zo školy pri zariadení v tých predmetoch, ktoré sa v nej vyučoval. Návrh sa zasiela po prerokovaní v pedagogickej rade školy pri zariadení najneskôr 14 dní pred termínom vydávania vysvedčenia. V ostatných vyučovacích predmetoch sa nehodnotí.

(10) Úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. žiak získa primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne: „Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky nasledovne: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

(11) V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uvádzajú aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním, ako napríklad vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, variant vzdelávacieho programu, podľa ktorého bol vzdelávaný, ak ukončil povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku aj ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky.

5.1.5 Hodnotenie žiaka v náhradnom termíne

(1) Ak nemožno žiaka pre závažné objektívne príčiny hodnotiť v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie mohlo uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Za hodnotenie zodpovedá príslušný vyučujúci predmetu.

(2) Ak nemožno žiaka pre závažné objektívne príčiny hodnotiť v riadnom termíne v druhom polroku, riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta.

5.1.6 Opravné skúšky

(1) Žiak, ktorý má na konci druhého polroka najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov prospech nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky v slovnom hodnotení, alebo vyučovací predmet neabsolvoval a neprospeš, môže na základe rozhodnutia riaditeľa školy vykonať z týchto vyučovacích predmetov opravnú skúšku.

(2) Obsah a formu opravnej skúšky žiaka, ktorý na konci druhého polroka je hodnotený neabsolvoval a neprospeš v niektorom vyučovacom predmete, určí riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

(3) Termín opravných skúšok určí riaditeľ školy tak, aby sa opravné skúšky podľa odseku 1 vykonali najneskôr do 31. augusta; žiakovi, ktorý zo závažných dôvodov nemôže prísť vykonať opravnú skúšku v určenom termíne, možno povoliť vykonanie opravnej skúšky najneskôr do 15. septembra; žiakovi, ktorý bol hodnotený podľa E(2) najneskôr do 15. októbra.

(4) Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa hodnotí z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu *nedostatočný* alebo *dosiahol neuspokojivé výsledky*.

(5) O opravnej skúške sa vyhotoví protokol o komisionálnej skúške, dátum vyhotovenia skúšky a jej výsledok sa zaznamenajú do triedneho výkazu.

5.1.7 Komisionálna skúška

(1) Žiak sa hodnotí podľa výsledkov komisionálnej skúšky, ak:

- a) je skúšaný v náhradnom termíne,
- b) vykonáva opravnú skúšku,
- c) o preskúšanie požiadá zákonný zástupca,
- d) sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy,
- e) sa žiak zaraďuje do vyššieho ročníka bez absolvovania predchádzajúceho ročníka.

(2) Žiak, ktorému bolo povolené individuálne vzdelávanie na základe odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast z dôvodu zdravotného znevýhodnenia, komisionálnu skúšku nevykonáva. Pedagogický zamestnanec, ktorý zabezpečuje vzdelávanie žiaka, štvrťročne predkladá riaditeľovi školy písomnú správu o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka, na základe ktorej sa po prerokovaní v pedagogickej rade školy vykoná hodnotenie prospechu žiaka. Písomná správa o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti žiaka obsahuje:

- a) údaje identifikujúce žiaka,
- b) hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka,
- c) návrh hodnotenia.

(3) Ak má zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti hodnotenia jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa vydania výpisu hodnotenia za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia, požiadať riaditeľa školy o vykonanie komisionálnej skúšky žiaka; ak je vyučujúcim

riaditeľ školy, o preskúšanie žiaka možno požiadať OÚ v Banskej Bystrici. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v hodnotiacom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

(4) Preskúšanie sa uskutoční neodkladne, najneskôr do desiatich dní od vydania rozhodnutia. Ak pre neprítomnosť žiaka nemožno preskúšanie uskutočniť v tomto termíne, nemožno žiaka ďalej preskúšavať. Výsledok preskúšania, ktorý je konečný, oznámi riaditeľ školy zákonnému zástupcovi žiaka. Ďalšie preskúšanie žiaka je neprípustné. Na požiadanie zákonného zástupcu žiaka môže byť zákonný zástupca prítomný na komisionálnom preskúšaní svojho dieťaťa po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy.

5.1.8 Postup pri hodnotení správania žiaka

(1) Za vzorné správanie, za vzorné plnenie povinností alebo za statočný čin môže riaditeľ školy udeliť žiakovi pochvalu alebo iné ocenenie.

(2) Návrh na udelenie pochvaly alebo iného ocenenia sa prerokuje v pedagogickej rade.

(3) Pochvala alebo iné ocenenie sa zaznamenávajú do triedneho výkazu.

(4) Opatrenie na posilnenie disciplíny žiaka sa ukladá po objektívnom prešetrení za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku. Podľa závažnosti previnenia sa ukladá niektoré z opatrení, najmä napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie od triedneho učiteľa, pokarhanie od riaditeľa školy.

(5) O udelení opatrenia informuje riaditeľ školy preukázateľným spôsobom zákonnému zástupcu žiaka, opatrenie sa zaznamená do triedneho výkazu.

(6) Vo výnimočných prípadoch sa správanie žiaka, ktorý nie je dostatočne schopný ho ovládať nehodnotí/neklasifikuje. Rozhoduje o tom triedny učiteľ a riaditeľ školy v spolupráci so psychológom, odborným lekárom a zákonným zástupcom žiaka. V triednom výkaze sa uvedie, prečo žiak nebol hodnotený/klasifikovaný. Na vysvedčení sa uvedie „nehodnotený“.

5.1.9 Postup do vyššieho ročníka

(1) Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.

(2) Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

(3) Bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, alebo jeho časti môže žiak postúpiť do vyššieho ročníka ak ovláda učivo ročníka, ktorý neabsolvoval a dosiahol vek zodpovedajúci tomuto

ročníku. Po komisionálnom preskúšaní žiaka prerokujú jeho postup učitelia jednotlivých predmetov na pedagogickej rade. Návrh schvaľuje riaditeľ školy.

(4) Ak žiak neprospeľ v roku, kedy končí povinnú školskú dochádzku a žiak 9. ročníka ktorý bol prijatý do odborného učilišťa alebo praktickej školy, ročník neopakuje.

5.2 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútorý systém kontroly sa uskutočňuje v oblastiach poznávacej, preventívnej a rozhodovacej. **Cieľom kontrolnej činnosti** je zistiť skutočný stav, porovnať ho s vymedzenými príslušnými normami a predpismi, poukázať na rozdiely, určiť osobnú zodpovednosť a represívno-výchovnou funkciou dosiahnuť nápravu.

V systéme kontroly uplatňujeme nasledovnú štruktúru:

riaditeľ → zástupca RŠ → metodické orgány → pedagogický zamestnanec

V oblasti pedagogickej sa kontrola zameriava na:

- ✓ *dodržiavanie záväzných predpisov, nariadení a zákonov,*
- ✓ *plnenie hlavných úloh školy – školského vzdelávacieho programu,*
- ✓ *plnenie obsahu vzdelávacej činnosti v jednotlivých predmetoch (plnenie TVVP),*
- ✓ *dodržiavanie bezpečnostných predpisov,*
- ✓ *dodržiavanie školského, pracovného poriadku a vnútorného poriadku školy.*

Pri hodnotiacom procese sa zohľadňuje:

- ✓ *kvalifikovanosť a odbornosť pedagóga,*
- ✓ *vedenie povinnej písomnej agendy,*
- ✓ *náročnosť vyučovaného predmetu z hľadiska miery postihnutia žiakov v triede a*
- ✓ *skladby triedy (počet spájaných ročníkov),*
- ✓ *efektívne využitie pracovného času,*
- ✓ *aplikovanie moderných vyučovacích metód, využívanie a tvorba učebných pomôcok,*
- ✓ *organizovanie podujatí individuálneho a hromadného charakteru,*
- ✓ *d'alšie vzdelávanie, rozširovanie pedagogickej spôsobilosti,*
- ✓ *tvorba projektov,*
- ✓ *prezentácia školy navonok.*

5.3 Vnútorný systém hodnotenia školy

Pravidelne monitorujeme:

- súčasný vzdelávací program školy
- podmienky na vzdelávanie
- spokojnosť s vedením školy, s pedagogickými a ostatnými zamestnancami školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces, metódy a formy vyučovania
- učebné pomôcky a miera ich využitia
- pedagogická diagnostika
- výsledky vzdelávania
- kvalita výchovno-vzdelávacej práce a riadenie výchovno-vzdelávacieho procesu
- úroveň výsledkov práce školy
- úspešnosť žiakov po absolvovaní školy
- prostredie – klímu triedy a školy
- vzťah školy a verejnosti
- využitie priestorov školy

Kritériom pre nás je:

- kvalita výsledkov
- spokojnosť žiakov, rodičov a zamestnancov
- SWOT analýza

SWOT analýza

Silné stránky školy

- Kvalitný ŠkVP, výchovný program ŠKD, výchovný program škol. internátu,
- využívanie IKT vo vyučovaní (počítače, tablety, interaktívne tabule),
- dobre zabezpečená materiálno – technická a priestorová základňa školy,
- podpora profesijného rozvoja pedag. zamestnancov, odborných zamestnancov,
- hodnotenie pedag. zamestnancov, odborných zamestnancov,
- kvalitný proces výchovy a vzdelávania a jeho výsledky,
- vytváranie pozitívnej atmosféry na vyučovaní, priaznivá edukačná klíma,
- individuálny prístup k žiakom, individuálne vzdelávanie,
- umiestnenia žiakov vo výtvarných súťažiach, v literárnej súťaži mimo školy,

- priaznivé medziľudské vzťahy v kolektíve, vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi, učiteľmi a rodičmi,
- stabilný kolektív kvalifikovaných pedag. zamestnancov,
- kvalitná činnosť koordinátorov špecializovaných činností,
- uplatňovanie princípov demokracie a humanizmu v procese riadenia,
- záujmová a mimoškolská činnosť žiakov, pestrá ponuka záujmových útvarov,
- neustále zvyšovanie IKT gramotnosti vyučujúcich,
- školská jedáleň – poskytované dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom žiaka ohrozeného sociálnym prostredím,
- uplatňovanie moderných trendov výučby, ktoré podporujú samostatnosť a tvorivosť,
- kvalifikovanosť pedagogických a odborných zamestnancov,
- pomoc asistentov učiteľa pre zdravotne znevýhodnené deti,
- zvyšovanie kultúrnosti prostredia, v ktorom sa realizuje vyučovanie /farebné triedy ,učebne a chodby/
- ochota pedagogických a odborných zamestnancov podieľať sa na tvorbe projektov,
- charitatívna pomoc školy sponzormi,
- efektívna činnosť poradných orgánov riaditeľa – rady školy, pedagogickej rady metodických komisií / metodického združenia, metodického združenia ŠKD, predmetovej komisie /
- rozvoj webovej stránky školy, prezentácia školy na verejnosti,
- spolupráca s inštitúciami: úradom práce, obecnými úradmi, mestským úradom, detskými lekármi, pedopsychiatrami v Lučenci, CPPP, ČŠPP a políciou, Regionálnym úradom verejného zdravotníctva, Mestskou knižnicou, Okresným archívom, Odbornými učilišťami (Lučenec), základnými školami v meste, s MPC B. Bystrica, ŠZŠ (Lučenec, Klenovec, Filákov, Rimavská Sobota, B. Bystrica, Brezno, Trenčín) v spolupráci s účasťou žiakov na súťažiach (výtvorné, prednes poézie, prózy, spev...),
- podmienky na zaistenie BOZ,
- záujem končiacich žiakov o ďalšie vzdelávanie na OUI a ich zákonných zástupcov,
- podujatia mimo vyučovania.

Slabé stránky školy

- absencia športoviska,
- slabá podpora zo strany rodičov,
- zlé sociálne zázemie,
- neospravedlnená dochádzka do školy u niektorých žiakov,

- negatívny prístup žiakov k ochrane majetku školy,
- nedostatočná hygiena žiakov, zlá životospráva.

Príležitosti

- rešpektovanie individuality žiakov,
- rozšírenie hodín hlavných predmetov v povinnej časti učebného plánu z voliteľných hodín
- aplikácia kooperatívneho vyučovania,
- zlepšenie podpory zo strany obecných úradov, zriaďovateľa, inštitúcií,
- získanie finančných prostriedkov na riešenie havarijnej situácie (výmena strechy na budove B),
- vhodná poloha školy (v prekrásnom prírodnom prostredí na okraji mesta),
- propagácia školy (regionálne noviny, výstavy prác žiakov, kultúrne vystúpenia, zapojenosť a úspešnosť v mimoškolských súťažiach výtvarné, literárne),
- vyše 40. ročná tradícia školy.

Riziká

- integrácia žiakov s mentálnym postihnutím do bežných škôl,
- umožnenie žiakom a ich rodičom slobodnú voľbu školy,
- pokles pôrodnosti – boj o žiakov,
- normatívne financovanie škôl podľa počtu žiakov,
- neustále sa zvyšujúca nepriaznivá ekonomická situácia väčšiny rodičov,
- nedostatok finančných prostriedkov na odmeňovanie aktívnych pedagogických zamestnancov,
- vysoká nezamestnanosť obyvateľstva regiónu Filákov,
- nízky podiel zamestnanosti absolventov odborných učilíšť.

6. OBSAH VZDELÁVANIA

Obsah vzdelávania je súčasťou školského vzdelávacieho programu a tvorí jeho prílohu. Vymedzuje výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah vyučovania jednotlivých vyučovacích predmetov podľa učebného plánu v jednotlivých postupných ročníkoch pre každý predmet. Plní funkciu programovú, orientačnú a normatívnu.

Obsah vzdelávania ako pedagogický dokument vymedzuje didaktickú koncepciu obsahu vzdelávania v jednotlivých vyučovacích predmetoch. Obsah vzdelávania vyučovacieho predmetu sa odvodzuje od profilu absolventa ŠkVP a obsahu vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu.

Obsah vzdelávania v ŠkVP:

- je vypracovaný pre všetky vyučovacie predmety,
- je vypracovaný tak, aby podľa neho mohli učiť všetci učitelia daného vyučovacieho predmetu,
- má jednotný formát spracovania.

Obsah vzdelávania vyučovacieho predmetu má tieto časti:

- záhlavie – názov predmetu, vzdelávacia oblasť, časový rozsah výučby, názov VP, názov ŠkVP, ročník v ktorom sa vyučuje, stupeň vzdelania, dĺžka štúdia, forma štúdia, vyučovací jazyk
- charakteristiku vyučovacieho predmetu
- ciele vyučovacieho predmetu
- výchovné a vzdelávacie stratégie
- učebné zdroje
- obsah vzdelávania (učivo)

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje predstavujú zdroj informácií pre žiakov, cestu ich motivácie, získavania, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov. Učebnými zdrojmi môžu byť rôzne učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.

Učebné zdroje uvedené v štátnom vzdelávacom programe sú doplnené podľa potrieb a špecifik žiakov, ich schopností a možností.

Všetky potrebné učebné zdroje sú uvedené v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu.

Všeobecne sú učebné zdroje jednotlivých vyučovacích predmetov rozdelené podľa účelu a spôsobu práce na:

- auditívne (sluchové): napr. magnetofón, gramofón, rozhlasový prijímač, CD a DVD disk, počítačový program
- vizuálne (zrakové): napr. učebnica, zošit, návod, tabuľka, fotografia, výkres, projekt, nástenný obraz, schéma, mapa, priesvitka, diapozitívy, obraz, spätný projektor, diaprojektor, dataprojektor
- taktilné (hmatové): napr. modely, reálie
- audiovizuálne (zvukovo-zrakové): napr. televízor, film, videozáznam, video a DVD technika
- zariadenia na reprodukciu textov a obrazov: kopírovacie stroje, skener, tlačiareň
- masovokomunikačné prostriedky: verejná alebo školská televízia, rozhlas
- výpočtová technika: počítače, počítačové siete

Používanie učebných zdrojov vo vyučovacom procese súvisí s didaktickou zásadou názornosti, vytvárania presnejších predstáv, pojmov. Predstavujú zdroj informácií a vytvárania zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov. Majú funkciu motivačnú, spätne - väzbovú, informačnú, precvičovaniu, aplikačnú a kontrolnú.

8. POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV

V personálnej oblasti je potrebné posilňovať potrebu systematického a pravidelného ďalšieho vzdelávania učiteľov, ktoré im pomôže odpovedať si na otázku „čo učiť a prečo to učiť“.

Zabezpečovať vlastné interné vzdelávanie, dopĺňať učiteľskú knižnicu o publikácie a odborné časopisy, umožniť im voľný prístup k internetu a tiež aj podporovať ich záujem o ďalšie vzdelávanie v profesionálnych inštitúciách.

Vedenie školy podporuje záujem učiteľov o rozširovanie vlastných odborných vedomostí,

Učiteľ má slobodné rozhodnutie riadiť vyučovací proces žiakov tak, aby sa rozvíjalo nielen poznanie žiakov ale tiež ich osobný a sociálny rozvoj. Všetci učitelia prešli základnými školeniami IKT.

Nadalej je potrebné kontinuálne vzdelávanie všetkých pedagogických zamestnancov hlavne v oblasti informatiky a získavania nových pedagogických kompetencií pri uplatňovaní nových metód a stratégií vyučovania.